



בש"פ 2590/16 - סאלח סלימאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2590/16

כבוד השופט צ' זילברטל
סאלח סלימאן

לפני:
העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת בתיק
מ"ת 41248-09-15 שניתנה ביום 21.3.2016 על ידי
כב' השופט עאטף עיילבוני

כ"ו באדר ב' התשע"ו (5.4.2016)

תאריך הישיבה:

עו"ד איברהים סלימאן; עו"ד סלימאן סלימאן; עו"ד
סאמי סלימאן
עו"ד תומר סגלוביץ'

בשם העורר:
בשם המשיבה:

החלטה

ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופט ע' עיילבוני) מיום 21.3.2016 במ"ת 41248-09-15, בגדרה נדחתה בקשתו של העורר לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.



1. ביום 24.9.2015 הוגש נגד העורר ושניים נוספים (להלן: הנאשמים 1 ו-3) כתב אישום המייחס לעורר עבירת רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); עבירת חבלה חמורה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק; ועבירת יריות בשטח מגורים, לפי סעיף 340א לחוק. על-פי הנטען בכתב האישום, בחודשים שקדמו להגשתו, העורר והנאשמים 1 ו-3 החזיקו במספר כלי נשק, אותם הסתירו בבור באדמה הממוקם בין ציפורי לבין נצרת, במקום המכונה "בסאתין" (בוסתנים).

2. ביום 29.8.2015, היכה הנאשם 1 את מועאד חג'יר (להלן: מועאד) במכת אגרוף בפניו, עת שמועאד ישב ברכבו עם ארוסתו מהא סלימאן (להלן: מהא), וזאת על רקע עמדתו השלילית של הנאשם 1 באשר לנישואיהם המתוכננים של מועאד ומהא. בנוסף, קילל הנאשם 1 את מועאד ואיים עליו כי יהרוג אותו באמצעות אקדח אשר היה בידו באותה העת. יצוין, כי הנאשם 1 הוא בן-דוד של אביה של מהא, וכי עובר לתקרית המתוארת, ניסה הנאשם 1 בדרכים שונות להביא לסיום האירוסין בין מועאד למהא, ואף אמר שיגרום למותו של מועאד ובני משפחתו אם האירוסין לא יבוטלו.

3. יום למחרת, ביום 30.8.2015, בסמוך לשעה 19:00, הגיע מועאד, בליווי בני משפחתו ואחרים, לחצר בית משפחתו של הנאשם 1, וזאת במטרה "להחזיר את כבודו", אשר נפגע יום קודם בתקרית המתוארת לעיל. הנאשם 1 ובני משפחתו יצאו לחצר, ובין מועאד לבין הנאשם 1 התלהטו הרוחות. בני המשפחות של השניים ניסו להרגיע את הניצים, עד שמועאד ובני משפחתו עזבו את המקום. במהלך אירוע זה, הזעיק הנאשם 1 את העורר, וביקש שהעורר יגיע ברכב לביתו של הנאשם 1. העורר נענה לבקשה ונסע במהירות ברכבו לכיוון ביתו של הנאשם 1. משהגיע העורר לרחוב בו מתגורר הנאשם 1, נכנס הנאשם 1 לרכב, והשניים נסעו במהירות רבה לשכונה בה מתגוררת משפחתו של מועאד, כאשר הנאשם 1 והעורר מחזיקים כלי נשק, בו התכוונו להשתמש. משהגיעו הנאשם 1 והעורר לשכונה, סמוך לשעה 19:15, הבחינו השניים בתאמר חג'יר (להלן: המנוח), אחיו של מועאד, ובמחמוד טחבש (להלן: מחמוד). הנאשם 1 והעורר החליטו להביא למותם של המנוח ולפגוע במחמוד.

הנאשם 1 והעורר התקדמו עם הרכב, במקביל למנוח ולמחמוד, כיוונו אליהם את נשקם, וירו במנוח ובמחמוד ממרחק של מטרים ספורים, בעודם בנסיעה. המנוח התמוטט על המדרכה ומחמוד נמלט לחצר בית סמוך. הנאשם 1 והעורר המשיכו בנסיעה לכיוון בית משפחתו של מועאד, ומשהגיעו לבית, ירו השניים בכלי הנשק לעבר הבית ולעבר בני המשפחה שהיו במקום. הנאשם 1 והעורר המשיכו בנסיעה עד להגעתם לכביש ללא מוצא, סבו לאחור, חלפו בשנית ליד בית משפחתו של מועאד, וירו פעם נוספת לעבר הבית. לאחר מכן, פנו הנאשם 1 והעורר לכביש המוצא ונמלטו מן המקום. כתוצאה מהירי, מת המנוח מפצעיו, ומחמוד נפצע. משנודע לנאשם 3 על מותו של המנוח, שלח מסרון לנאשם 1, בו ביקש מהנאשם 1 "להסתיר את האקדח".

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר, יחד עם הנאשמים 1 ו-3, עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. ביום 24.11.2015 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר, יחד עם הנאשמים 1 ו-3, עד תום ההליכים.



5. ביום 26.11.2015 נקבעו חמישה מועדים, במהלך החודשים פברואר ומרץ 2016, לשמיעת עדויות בתיק העיקרי. לבקשת המשיבה ובהסכמתו של העורר, מועדים אלו הוקדמו, כך ששלב ההוכחות תוכנן להיפתח ביום 21.1.2016. עם זאת, דיונים אלו נדחו, בין היתר בשל הצורך בהסדרת ייצוגו של הנאשם 1. כמו כן, בוטלו יתר המועדים שנקבעו לשיבות ההוכחות בחודש מרץ 2016, ונקבעו מועדים חלופיים לחודש יוני 2016, וזאת לצורך המשך הסדרת ייצוגו של הנאשם 1, ועל-מנת לאפשר לסניגור שמונה לו זמן להיערך כראוי לדיונים.

6. ביום 5.1.2016 דחה בית משפט זה (כב' השופט נ' הנדל) ערר על החלטת בית המשפט המחוזי לעצור את העורר עד תום ההליכים (בש"פ 8076/15), וזאת על יסוד הטעמים שקיימת תשתית ראייתית לכאורה בעניינו של העורר, ונשקפת ממנו מסוכנות רבה.

7. בהמשך, הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד תום ההליכים, בטענה כי דומה שלא ניתן יהיה לסיים את משפטו בתוך תשעה חודשים, ועל כן יש להורות על שחרורו לחלופה. ביום 21.3.2016 דחה בית משפט קמא את בקשת העורר, בציינו כי זה האחרון לא הצביע על שינוי נסיבות, עובדות חדשות או נימוק אחר שיש בו כדי להצדיק עיון חוזר בהחלטה. עוד צוין, בין היתר, כי העובדה שההליך העיקרי טרם הסתיים גם בחלוף תשעת חודשי המעצר של הנאשם, נשקלת בגדרי בקשת להארכת המעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים בבית משפט זה, ולא במסגרת בקשה לעיון חוזר.

הערר

8. בערר נטען, כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר לא התחשב בהתמשכות הליכי המשפט והשינוי בצפי לסיומם כאל שינוי נסיבות המצדיק עיון מחדש בהחלטת המעצר. בהקשר זה מציין העורר כי, נכון לעת הזו, קבועים שלושה מועדי הוכחות שעתידים להתקיים כשמונה וחצי חודשים לאחר הגשת כתב האישום, דבר שגורם להתמשכות משמעותית של ההליכים המשפטיים. עוד נטען, כי מקום בו צפויים ההליכים המשפטיים להימשך באופן שמעצרו של נאשם יימשך מעבר לתקופה של תשעה חודשים, מדובר בשינוי נסיבות אשר מקים עילה לעיון חוזר בהחלטה לעצור נאשם עד תום ההליכים. על כן, לשיטתו של העורר, עצם העובדה שההליכים המשפטיים נגדו אינם צפויים להסתיים בתוך תקופה של תשעה חודשים מיום פתיחתם, מקימה עילה לשחרורו ממעצר.

העורר מוסיף, כי הוא נמצא במעצר כשבעה חודשים, דבר שמהווה גורם מרתיע ומציב גבולות עבורו. כמו כן, העורר מציע חלופת מעצר בדרך של מעצר בית מלא בכפר דליית אל-כרמל, המרוחק ממקום מגוריו בנצרת, ובפיקוחם של חמישה אנשים, לסירוגין. בנוסף לזאת, מציע העורר הפקדה כספית בסכום של 25,000 ש"ח, המצאת ערבות צד שלישי על-ידי שלושה ערבים, בסך 25,000 ש"ח כל אחד, וכן עיכוב יציאה מן הארץ והפקדת דרכון.

9. בדיון בערר הדגיש בא-כוח העורר כי קיימת עילה לעיון מחדש במעצר, שכן השתנה לוח הזמנים לשמיעת המשפט, ועתה די ברור שהוא לא יסתיים לפני תום תשעת החודשים שהמחוקק קצב לבירור משפטו של נאשם שנעצר עד לתום ההליכים. עוד נטען, שטעה בית המשפט המחוזי כאשר סבר שבבקשה לעיון חוזר ביקש העורר שבית המשפט המחוזי



ישקול את שיקוליו של בית המשפט העליון הבוחן בקשה לפי סעיף 62 לחוק המעצרים להאריך את המעצר מעבר לתקופת תשעת החודשים. נטען, כי מדובר בבקשה לעיון חוזר במהותה ועל כן יש לבית המשפט המחוזי סמכות לדון בה. לפיכך, כך מוסיף העורר וטוען, יש להחזיר את הדיון בבקשה לבית משפט קמא על מנת שידון בה לגופה ולא ידחה על יסוד העדר סמכות או העדר עילה.

10. המשיבה מבקשת לדחות את הערר. בא-כוח המשיבה הפנה להחלטתו של השופט א' שהם בבש"פ 5761/15 טחאן נ' מדינת ישראל (2.9.2015), שם נקבע, בפסקה 8, כי, ככלל, השיקול שעניינו התמשכות ההליכים אמור להישקל בגדר בקשה לפי סעיף 62 לחוק המעצרים.

דיון והכרעה

11. דין הערר להידחות מכל וכל.

גם אם שינוי בתכנית שמיעת המשפט עשוי להצדיק עיון מחדש במעצר, כגון כאשר מתברר ששמיעת המשפט תתארך מעבר לתקופת המעצר הראשונית, הרי שבמקרה דנא שינוי הנסיבות האמור אינו מצדיק כלל ועיקר בחינת אפשרות לשחרור העורר ממעצר. לפיכך גם לא ראיתי כל טעם בהחזרת הדיון לבית המשפט המחוזי, שכן, להשקפתי, לא יכול להיות כל ספק, שלמצער בשלב זה של ההליכים, אין מקום לדון מחדש במעצרו של העורר. מדובר בכתב אישום מופלג בחומרתו ועל כן הסיכון הנשקף מהעורר הוא רב עד למאוד. עמד על כך אך לפני זמן קצר השופט נ' הנדל בהחלטתו מיום 5.1.2016 בבש"פ 8076/15, עת שקבע שעילת המעצר "רבת עוצמה", בהוסיפו ששירות המבחן נמנע אף הוא מלהמליץ על שחרור העורר ממעצרו.

התמקדות בא-כוחו של העורר בטעויות משפטיות שנפלו, לטעמו, בהחלטת בית המשפט המחוזי, מתעלמת מהנתונים העיקריים שביסוד עניינו של העורר, כמפורט לעיל, נתונים ששוללים את ההצדקה לבחון אפשרות לשחרור בתנאים גם נוכח לוח הזמנים החדש לשמיעת המשפט.

הערר נדחה.

ניתנה היום, ב' בניסן התשע"ו (10.4.2016).

ש ו פ ט